

Rovsing Advokater P/S

Att. advokatfuldmægtig Katja Klarskov Beck-Nielsen
Ang. SKS 440-1248/2024

Kystdirektoratet

J.nr. 2025 - 107173

Ref. MIWUS

Den 15. september 2026

Sendt med digital post

Afslag til ansøgning om ophævelse af klitfredning (indlandsklit)

Ansøgning

Der er søgt om ophævelse af en indlandsklit efter naturbeskyttelseslovens¹ § 9 på ejendommen matr.nr. 9a, Vandflod By, Oksby, Kallesmærskvej 28, 6857 Blåvand, Varde Kommune.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver afslag efter naturbeskyttelseslovens § 69, stk. 1 til det ansøgte.

Lovgrundlaget for afgørelsen fremgår af bilag 1.

Afgørelsen kan ikke påklages

Afgørelsen er endelig og kan ikke påklages, jf. § 78 i naturbeskyttelsesloven og § 30 i bekendtgørelse nr. 269 af 6. marts 2020 om henlæggelse af opgaver og beføjelser til Naturstyrelsen, herunder Kystdirektoratet.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Redegørelse for sagen

Sagen vedrører en ansøgning af 23. oktober 2025 om ophævelse af fredningen af en indlandsklit på ejendommen matr.nr. 9a, Vandflod By, Oksby, Varde Kommune, beliggende Kallesmærskvej 28, 6857 Blåvand.

Området er præget af flere indlandsklitter, som det også fremgår af *figur 1*, og den her omhandlende ejendoms klitfredede areal befinder sig ca. 2 km. fra kysten, medens boligen befinder sig ca. 2,2 km. fra kysten. Foruden klitfredningen er der også registreret beskyttet natur i form af hede, jf. *figur 3*.

Ejendommen er i BBR noteret som Samlet fast ejendom med sommerhus og er delvist omfattet af klitfredning. Ifølge BBR er matriklens areal opgjort til 21.697 m², hvoraf ca. 15.872 m² (svarende til ca. 73 %) er omfattet af klitfredningen.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

Fig. 1. Ortofoto 2025. Det klitfredede areal er markeret med orange signatur. Den røde plamage i midten af billedet markerer ejendommen der behandles.

Fig. 2. Oversigtskort fra 2025. Ejendommen matr.nr. 9a, Vandflod By, Oksby, Varde Kommune er markeret med rød signatur. Det orange skraverede areal viser det klitfredede areal (indlandsklitterne) i området ved matriklen. Størstedelen af det nederst markerede røde område er omfattet af klitfredning.

På matriklens nordlige del er opført en bygning i 1859, der er noteret som sommerhus på 183 m² og et anneks fra 1920 med eget køkken og bad på 76 m², begge placeret uden for det klitfremmede areal.

Nærmere om klitfredningen

Sandflugtslovgivningen er et eksempel på en meget tidlig regulering af fast ejendom. Allerede i 1539 udstedte Christian III en forordning, der sigtede mod en beskyttelse af kystklitternes vegetation.

Klitfredning går langt tilbage, og har sit afsæt i sandflugtsforordningen fra 1792.

»I 1935 vedtog Folketinget et tillæg til sandflugtsloven af 1867. Med tillægget blev klitfredningen udvidet, således at strandbredden og havklitten i de 4 vestkystamter og på Rømø blev fredet. Ved "havklit" forstod loven ikke blot den yderste klitrække men ved uregelmæssige klitdannelser hele den til strandbredden stødende klitstrækning - det vil sige også landklitter, når disse ved fladt terræn var adskilt fra den egentlige havklit. Nyfredning kunne dog kun omfatte arealer, der lå inden for 500 m fra strandbreddens inderside. Indlandsklitter, der hidtil havde været klitfredede, forblev klitfredede uanset afstand fra havet.

Sandflugtsloven af 1961 medførte ikke afgørende ændringer i hidtidig lovgivning vedrørende klitforvaltning. Fredningen blev opretholdt på arealer, der var fredede efter lovene af 1867 og 1935, men det fredede område blev udvidet, idet arealer med klitter inden for en afstand af mindst 100 m og op til 500 m fra strandbredden i Nord- og Vestjylland, som hovedregel blev fredet umiddelbart efter loven.«² (min fremhævelse).

I og med klitfredningsreglerne i 1992 blev en del af naturbeskyttelsesloven fik klitfredningen tillige til formål at bevare de åbne kyster som en væsentlig natur- og landskabsressource. Dette indebærer først og fremmest, at der ved administrationen af de bestemmelser, der vedrører klitfredning og dæmpning af sandflugt, kan varetages også naturfredningsmæssige og landskabelige hensyn, hvilket den tidligere sandflugtslov ikke giver mulighed for.

Strandbeskyttelseskommisionen afgav i 2001 deres rapport³, der med afsæt i Kystloven fra 1994 havde til formål at forholde sig til strandbeskyttelses- og klitfredningslinjerne langs de danske kyster, der med loven blev udvidet fra 100 til 300 meter. I denne blev gjort udtrykkeligt opmærksom på, at hidtil klitfredede områder forbliver fredet, medmindre miljøministeren reviderer deres afgrænsning på baggrund af kommissionens forslag.

Af de specielle bemærkninger til L146/2004 fremgår endvidere:

»Klitfredningslinjen har på en række strækninger forløbet i større afstand fra kysten end 100 m, hvilket ved ministerens bestemmelse er fastholdt, hvor der efter en konkret vurdering er risiko for sandflugt. De dybere klitfredninger op

² Rapport om Sandflugt og klitfredning (2008), udarbejdet af Miljøministeriet. Kapitel 5.

³ Strandbeskyttelseskommisionens Beretning 2001 (ISBN 87-7279-430-5). Kapitel 15 om klitfredning, særligt afsnit 15.5.

til 500 m fra basislinjen, jf. § 9, samt fredninger af bl.a. indlandsklitter, der er gennemført efter sandflugtsloven, er også opretholdt.» (min fremhævnings)

Der er på matriklen registreret klitfredning, skønt Novana ikke har kortlagt den som en officiel habitatnaturtype. Dette skyldes først og fremmest, at der ikke er tale om et Natura 2000-område.

Novana under Aarhus Universitet angiver tre typer af indlandsklitter, hvoraf to er præget af hedevegetation.

»Indlandsklitter. Uden for kystzonen kan der opstå klitter på flyvesandsaflejringer fra den sidste istid. Disse indlandsklitter findes på meget tør, varm og udvasket sandbund og omfatter visse-indlandsklit (2310) og revling-indlandsklit (2320), der begge er præget af hedevegetation og græs-indlandsklit (2330) med en overdrevslignende vegetation domineret af græsser og urter. «⁴

Hede, som registreret naturtype

En del af matriklen er som anført omfattet af klitfredningen. Derudover er dele af arealet kortlagt som en beskyttet naturtype i form af hede. Dette areal er markeret med lilla nedenfor på figur 3, hvor omhandlende matrikel er påført som rødt lag til kortet. Varde Kommune er myndighed for § 3-registreringen og -beskyttelsen.

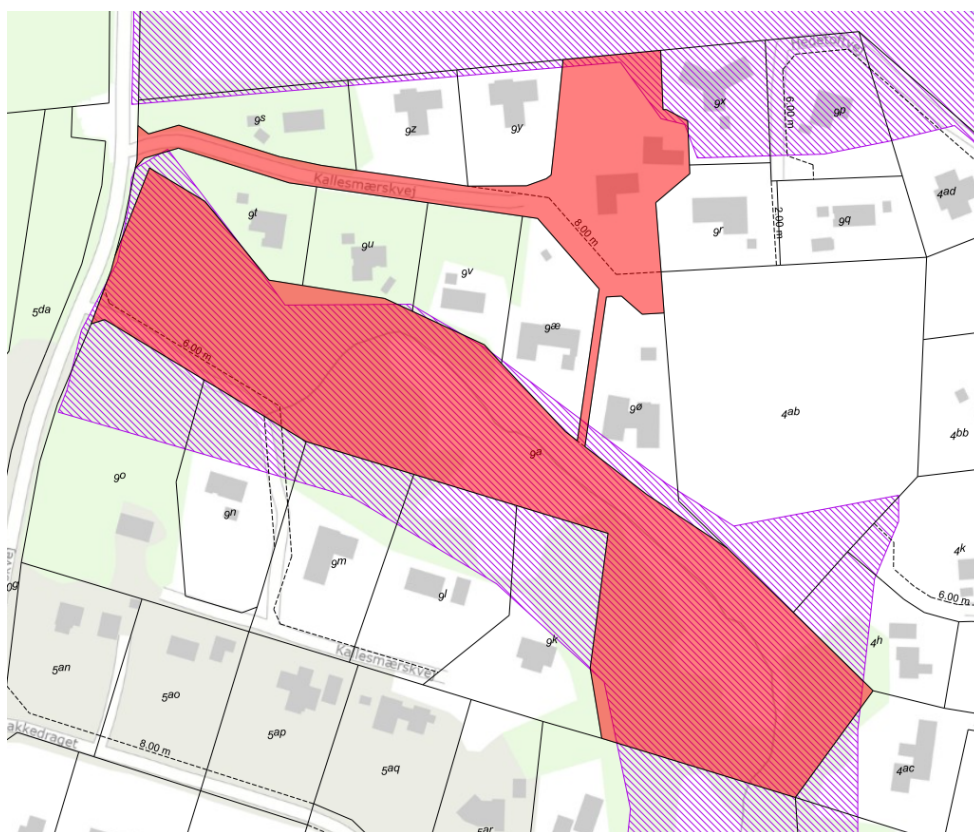

Fig. 3. Det lilla areal viser et registreret hede-areal som beskyttet naturtype.⁵

⁴ <https://novana.au.dk/naturtyper/indlandsklitter>

⁵ <https://danmarksarealinformation.miljoportal.dk/detail/datasets/urn:dmp:ds:adgangs-adresser/features/adgangsadresser.0a3f508d-32cc-32b8-e044-0003ba298018>

§ 3 natur har til hensyn at varetage vegetation og den eksisterende bevoksning, hvor klitfredningen bl.a. har til hensigt at hindre sandflugt.

Ansøgers argumenter for ophævelse af klitfredningen

Ansøger har gjort gældende, at ejendommen i 1956 blev overtaget som landbrugs-ejendom, med tilladelse til overgang til sommerhusbolig ved købet.

Ved Varde Kommunes lokalplan 05.01.L14 er hele området i 2021 udlagt til sommerhusbenyttelse. Det residuale område er igennem de ca. 150 år bevokset med fast grønsvær.

Derudover gøres det gældende, at området fremtræder som en form for "ingen-mandsland" med den virkning at der hyppigt anonymt aflæsses affald, som ejeren er forpligtet til af naturbeskyttelsesloven at skulle fjerne, således at æstetiske gener og senere i form af tiltrækning af skadedyr, modvirkes.

Det gøres gældende, at der ikke er tale om "klitzone", henset til afstanden fra kysten, og at området ikke er omfattet af Natura 2000-planerne eller habitatdirektivet.

At formålet med klitfredningen i medfør af sandflugtsloven fra 1867 var at hindre eller modvirke yderligere sandflugtskatastrofer, som navnlig dengang var til skade for udnyttelsen af den landbrugsmæssige produktionsjord.

Der er igennem de ca. 150 år dannet en sammenhængende grønsvær i forbindelse med fyrtræsbeplantningen, hvorved det kan konstateres, at det omkring 1870 gennemførte sandflugtsbekæmpelsesprojekt er lykkedes fuldt ud, idet jordbund og vegetation permanent har antaget en karakter af vegetation, der, som det var hensigten, effektivt forhindrer sandflugt.

Klitfredningspælene er tilgroede og ikke vedligeholdet af myndighederne. Der var fem i området, der forefindes nu kun tre synlige.

Derudover er der i forbindelse med ansøgningen indhentet og vedlagt et juridisk notat indhentet ved professor Frederik Waage, hvori det konkluderes, at »Hvis det faktisk overfor Kystdirektoratet kan godtgøres, at det nævnte residuale areal ikke længere frembyder nogen væsentlig risiko for den fare for sandflugt, som var formålet med restriktionens pålæg, finder jeg, at der er overvejende gode grunde til at forvente, at der jvf. naturbeskyttelseslovens §9, stk. 3, for dette område beliggende udenfor klitzonen, vil kunne opnås ophævelse af klitfredningen, jvf. naturbeskyttelseslovens §9, stk. 3.«, herunder med henvisning til en juridisk artikel om at en skønsmæssig forvaltningsafgørelse med karakter af indgreb er retsstridig, såfremt den som middel er klart uegnet til at opfylde sit formål.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra klitfredningslinjen vurderer Kystdirektoratet, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Det nærmeste Natura 2000-område (nr. 84, Kallesmærsk Hede, Grærup Langsø, Fiilsø og Kærgård Klitplantage) ligger ca. 75 meter mod nord. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. H73 og fuglebeskyttelsesområde nr. F50 og F56.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses i bilag 2.

Idet der meddeles afslag på ansøgningen har Kystdirektoratet ikke foretaget en nærmere vurdering af, om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil kunne påvirke Natura 2000-området væsentligt.

Bilag IV-arter

Kystdirektoratet har i den konkrete sag, hvor der meddeles afslag, ikke foretaget en vurdering af, om det ansøgte kan medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rastekområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Der er ansøgt om ophævelse af et klitfredet areal, jf. naturbeskyttelseslovens § 9, stk. 3, på en ejendom ejet af ansøger.

Klitfredningen var tidligere i første række båret af hensyn til at undgå eller bekæmpe sandflugt. I 1992 blev klitfredningsreglerne en del af naturbeskyttelsesloven. Herved fik klitfredningen tillige til formål at bevare de åbne kyster som en væsentlig natur- og landskabsressource. Se hertil naturbeskyttelseslovens formålsbestemmelse i lovens § 1, stk. 2.

Af 300-meter vejledningens⁶ indledning fremgår det at, det væsentligste formål med kystloven er at opnå en bedre beskyttelse af de åbne og i særdeleshed de uberørte kyststrækninger med de dertil knyttede naturmæssige værdier og oplevelsesmuligheder for befolkningen. Formålet med strandbeskyttelsen er som hidtil at sikre en generel friholdelse af kystområderne for indgreb, der ændrer den nuværende tilstand og anvendelse. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn. I modsætning til planlovens kystnærhedszone, der er en planlægningszone, er strandbeskyttelses- og klitfredningszonerne som hidtil forbudszoner. Efter hovedreglerne i naturbeskyttelseslovens § 8, stk. 1, og § 15, stk. 1, må der således ikke foretages nogen ændring i den eksisterende tilstand i disse zoner. Den hidtidige restriktive dispensationspraksis opretholdes med virkning for de nye beskyttelseszoner i deres fulde bredde.

Af *vejledning til naturbeskyttelsesloven*⁷ fremgår det, at der er en restriktiv dispensationspraksis, og at klitmyndighedernes tilbageholdenhed med at meddele tilladelser til bebyggelse, veje eller andre indretninger på klitfredede arealer er begrundet i, at ændringer i tilstanden på de klitfredede arealer normalt vil være i strid med de hensyn, der skal varetages med bestemmelserne i loven. Det anføres

⁶ Vejledning om 300m strandbeskyttelses- og klitfredningszone (august 2000), udarbejdet af Miljø- og Energiministeriet, Skov og Naturstyrelsen.

⁷ Vejledning nr. 1993 af 19. december 2008 om naturbeskyttelsesloven (VEJL 2008 1993)

videre at en egentlig ophævelse af klitfredningen næsten altid vil være i strid med de naturbeskyttelsesmæssige og sandflugtsdæmpende hensyn.

Naturbeskyttelseslovens § 9, stk. 3 finder alene anvendelse på de situationer som ikke er rummet af §§ 69 og 69 a om ophævelse og revision af beskyttelseslinjerne.

Idet der ikke er tale om en revision af linjens forløb, men et ønske om konkret, afgrænset ophævelse, finder § 69 a ikke anvendelse.

Det forudsættes efter § 69, at ophævelse kun sker undtagelsesvist og oftest på baggrund af en grundig planlægning, jf. navnlig stk. 3 og 4, og kun hvor det ikke vil indebære øget sandflugt eller risiko herfor, eller på anden måde stride mod de hensyn, som klitfredningen skal varetage.

Efter § 9, stk. 3 kan miljøministeren i særlige tilfælde ophæve klitfredning. Bestemmelsens anvendelsesområde er imidlertid mindre klart sammenholdt med § 69.

I Naturbeskyttelsesloven med kommentarer af Veit Koester angives til § 9, stk. 3, følgende:

»Denne bestemmelse anvendes imidlertid meget sjældent, idet ophævelse af en klitfredning efter 300 m-Vejledning pkt. 6. næsten altid vil være i strid med hensynet til at undgå sandflugt. Desuden må det antages, at ophævelsesbeføjelsen begrænses af reglerne i §§ 69, stk. 1-3 og 69 a, stk. 1, således at forstå, at beføjelsen i § 9, stk. 3 ikke kan anvendes som alternativ i de situationer, som de førstnævnte bestemmelser sigter mod at regulere, f.eks. ophævelse eller indskrænkning på grundlag af en detaljeret lokalplan om afrunding af en eksisterende by jf. § 69 3 eller revision alene pga. tilvækst, jf. § 69 a, stk. 1.

[småtryk] Det fortaber sig i tågerne, hvad der er hensigten med bestemmelsen. I bemærkningerne til den (se 1 ovenfor) er anført, at § 9 er en sammenskrivning af gældende lovs (dvs. sandflugtslov) §§ 1-3, hvilket er svært at konstatere ved en sammenligning mellem de to sæt bestemmelser. Dog var der i sandflugtslov § 2, stk. 2 en hjemmel til at ophæve en klitfredning efter begæring mod, at ejeren – eventuelt på nærmere fastsatte vilkår – overtog sanddæmpningen på egen bekostning.

...

I bemærkningerne til bestemmelsen i § 1, nr. 39-40 i L 146/2004 (FT 2003-04, Tillæg A 5479 ff.) er anført, at en ophævelsesadgang vedrørende klitfredning allerede findes i § 9, stk. 3, »som dog i sin tid blev indsat under andre forudsætninger«. På den ovennævnte baggrund er det således nu svært at identificere et anvendelsesområde for § 9, stk. 3.«

Kystdirektoratet deler Koester opfattelse af at § 9, stk. 3 ikke kan anvendes som alternativ i de situationer, som § 69 og § 69 a sigter mod at regulere, hvorfor forholdet skal vurderes efter § 69, stk. 1 og 2.

Der er en tæt sammenhæng med det registrerede hedelandskab og den klitfredning der påhviler området. Heder er kendetegnet ved meget sandet jord. Det er direktoratets vurdering, at der på trods af dokumenteret vækst i det beskyttede areal ikke er tale om uforenelige hensyn.

§ 3-natur har til hensyn at varetage vegetation og den eksisterende bevoksning, medens klitfredningen har til hensigt at dæmpe eller hindre sandflugten. At der er en sund naturtilstand i forhold til at hindre sandflugt medfører efter Kystdirektoratets vurdering ikke et modsvarende behov for at ophæve beskyttelsen, idet beplantning der hindrer sandflugten let – og uden dispensation fra klitfredningslinjen – kan fjernes.

Dermed vurderes der faktisk at være et behov for bevarelse af klitfredningen på arealet. Direktoratet har derudover lagt vægt på, at arealet, der ønskes ændret, med tiden eller ved et ejerskifte, kan komme til at fremstå med et ændret præg, i strid med formålet med klitfredningen.

Det af klager i øvrigt anførte, kan ikke føre til et andet resultat.

I Kystdirektoratets vurdering er endvidere indgået hensynet til at undgå en enkeltstående ophævelse i et område med mange indlandsklitter, der vil kunne skabe en væsentlig og uønsket præcedensvirkning i lignende sager, hvorved andre lodsejere ville kunne opnå en forventning om at det klitfredet areal kan ophæves.

Det er endvidere Kystdirektoratets vurdering, at formålet med ophævelse alene skal tilgodeses klagers private og økonomiske interesser, hvilket ikke er et sagligt hensyn i naturbeskyttelseslovens forstand. Der er herved lagt vægt på at anmodningen er indgået i forbindelse med dødsbobehandlingen for den omhandlende ejendom.

Kystdirektoratet meddeler på denne baggrund afslag til ophævelsen af det klitfredede areal.

Med venlig hilsen

Michael Würtz Skorstengaard
Kystdirektoratet
+45 30 70 91 35
miwus@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgrundlag

Bilag 2: Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området

Afgørelsen er også sendt til:

- Varde Kommune, vardekommune@varde.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Varde, dnvarde-sager@dn.dk
- Friluftsrådet centralt: fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Sydvestjylland, sydvestjylland@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Varde, varde@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, nbu_jyl@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelseslovens bestemmelser om beskyttelseslinjer fremgår af lovens § 8 (klitfredning), § 15 (strandbeskyttelseslinjen), § 16 (sø- og åbeskyttelseslinjen), § 17 (skovbyggelinjen), § 18 (fortidsmindebeskyttelseslinjen) og § 19 (kirkebyggelinjen).

Ophævelse af beskyttelseslinjer, herunder strandbeskyttelseslinjen Naturbeskyttelseslovens bestemmelser om beskyttelseslinjer indebærer en række forbud mod tilstandsændringer. Fravigelse af de pågældende forbud skal som hovedregel ske ved konkret dispensation efter lovens §§ 65 og 65 b.

Miljøministeren kan dog ifølge naturbeskyttelseslovens § 69, stk. 1, 1. pkt. bestemme, at reglerne i §§ 8 og 15-18 ikke skal gælde for nærmere angivne områder. Det kan i den forbindelse bestemmes, at en ophævelse eller ændring af en beskyttelseslinje kun gælder for en nærmere beskrevet lokalplan, jf. § 69, stk. 4.

Ved administrationen af § 69 sker der en "graduering" af ophævelse af de enkelte beskyttelseslinjer, idet strandbeskyttelseslinjen, klitfredningslinjen og fortidsmindebeskyttelseslinjen indebærer væsentlig stærkere forbud end f.eks. skovbyggelinjen.

En beskyttelseslinje vil ikke blive ophævet, hvis det skønnes at være problematisk i forhold til landskabelige og naturbeskyttelsesmæssige interesser. I sådanne tilfælde bør afgørelsen træffes ved konkret dispensation med klagemulighed til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Ophævelse af strandbeskyttelseslinjen efter lovens § 69, stk. 4 kan kun forventes, når der foreligger ganske særlige forhold, og det er yderst sjældent, at strandbeskyttelseslinjen endside klitfredningslinjen ophæves. Det er sket i forbindelse med kommunalbestyrelsens vedtagelse af en lokalplan og i almindelighed kun for allerede bebyggede områder i beskyttelseszonen, når lokalplanen tilgodeså naturbeskyttelseslovens formål i tilfredsstillende omfang. I det åbne land er strandbeskyttelsen så godt som aldrig blevet ophævet. En lokalplan, der omfatter arealer i beskyttelseszonen, vil kun rent undtagelsesvis kunne medføre en ophævelse af beskyttelsen, også selv om arealerne ifølge lokalplanen skal friholdes for bebyggelse.

Det er efter § 69, stk. 1 muligt at foretage en generel reduktion eller ophævelse af en beskyttelseslinje uden, at det sker i forbindelse med lokalplanlægning. Det kan f.eks. være tilfældet i udbyggede områder, hvor linjerne fastlægges i et nyt reduceret forløb tilpasset eksisterende bebyggelse.

Revision af strandbeskyttelseslinjen

Ministeren har mulighed for at revidere strandbeskyttelseslinjens forløb, hvis der er sket en væsentlig tilbagerykning eller tilvækst af kysten, jf. lovens § 69 a, stk. 2, eller hvis der er sket fejl ved fastlæggelsen af strandbeskyttelseslinjen, jf. § 69 a, stk. 6.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen⁸ skal Kystdirektoratet, før der træffes afgørelse om hel eller delvis ophævelse af strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering).

Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan ansøgningen ikke imødekommes.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Ansøgninger om hel eller delvis ophævelse af strandbeskyttelseslinjen kan ikke imødekommes, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

Uddrag fra naturbeskyttelsesloven:

Naturbeskyttelseslovens § 8, stk. 1 og § 69.

§ 8. Der må ikke foretages ændring i tilstanden af klitfredede arealer. Der må f.eks. ikke placeres bebyggelse, ske beplantning eller terrænændringer, herunder etableres hegn, eller placeres campingvogne og lign., og arealerne må ikke afgræsses. Der må heller ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

§ 69. Miljøministeren kan bestemme, at reglerne i §§ 8 og 15-18 ikke skal gælde for nærmere angivne områder, jf. stk. 2. Miljøministeren kan ændre grænserne for beskyttelsen efter § 18, såfremt det beskyttede areal ikke derved forøges.

Stk. 2. En afgørelse efter stk. 1 vedrørende § 8 om klitfredningslinjen kan kun træffes, når det ikke vil indebære øget risiko for sandflugt eller på anden måde stride mod de hensyn, som klitfredningen skal varetage.

Stk. 3. I en afgørelse efter stk. 1 kan miljøministeren efter ansøgning fra en kommunalbestyrelse bestemme, at reglerne i § 15, stk. 1, ikke skal gælde nærmere bestemte bynære arealer i eller omkring havnen. Miljøministeren kan træffe en samlet afgørelse efter denne bestemmelse for den enkelte kommune. Ansøgning skal være indsendt inden den 1. juni 2018.

Stk. 4. I en afgørelse efter stk. 1 og 2 kan det bestemmes, at en ophævelse eller ændring af en beskyttelseslinje kun gælder for en nærmere beskrevet lokalplan. Det

⁸ BEK 1098 af 21/08/2023 - Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

skal fremgå af afgørelsen, om beskyttelseslinjen igen træder i kraft, hvis lokalplanen ændres eller ophæves.

Stk. 5. Ændringer af strandbeskyttelseslinjen og klitfredningslinjen registreres i matriklen, og der sker notering i tingbogen på grundlag af oplysninger fra matrikelmyndigheden.

Stk. 6. Miljøministeren kan fastsætte regler om kommunalbestyrelsens offentliggørelse af ministerens afgørelser i henhold til stk. 1. Offentliggørelse kan ske udelukkende digitalt.

Bilag 2: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 84, Kallemærsk Hede, Grærup Langsø, Fiilsø og Kærgård Klitplantage.

Natura 2000-plan 2022-27

2.2 Områdets udpegningsgrundlag

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 73		
Naturtyper:	Strandeng (1330)	Forklit (2110)
	Hvid klit (2120)	Grå/grøn klit* (2130)
	Klithede* (2140)	Havtornklit (2160)
	Grårisklit (2170)	Skovklit (2180)
	Klitlavning (2190)	Enebærklit* (2250)
	Lobeliesø (3110)	Søbred med småurter (3130)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Våd hede (4010)	Tør hede (4030)
	Enekrat (5130)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Hængesæk (7140)	Tørvelavning (7150)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor med kristtorn (9120)	Stilkeke-krat (9190)
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)	Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Odder (1355)	

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Enebærkrat (5130) og kildevæld (7220) er ikke tilstede i habitatområde 73. De nævnte naturtyper gennemgås derfor ikke yderligere.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 50		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Hedehøg (Y)
	Plettet rørvagtel (Y)	Tinksmed (Y)
	Dværgterne (Y)	Mosehornugle (Y)
	Natram (Y)	Hedelærke (Y)
	Blåhals (Y)	Rødrygget tomskade (Y)

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 56		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Pibesvane (T)
	Sangsvane (T)	Grågåse (T)
	Kortnæbbet gåse (T)	Spidsand (T)
	Krikand (T)	Rørhøg (Y)
	Hedehøg (Y)	Plettet rørvagtel (Y)
	Trane (Y)	Klyde (Y)
	Pomeransfugl (T)	Tinksmed (Y)
	Fjorderne (Y)	Natram (Y)
	Hedelærke (Y)	Blåhals (Y)
	Rødrygget tomskade (Y)	

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Hedehøg og mosehornugle er ikke tilstede i fuglebeskyttelsesområde 50. For trækfuglene er følgende fugle ikke tilstede i national eller international væsentlig forekomst: hedehøg og pomeransfugl i fuglebeskyttelsesområde 56. De nævnte fugle gennemgås derfor ikke yderligere.

(fra [Natura 2000-plan 2022-27](#))